

РЕШЕНИЕ

№ 5514

гр. София, 30.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 13.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **2972** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния Кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Р. К. Ц. от [населено място], срещу ЗАПОВЕД №419/18.02.2021г. на министъра на околната среда и водите. С оспорвания административен акт, на основание чл.107, ал.1, т.5 от Закона за държавния служител (ЗДСл), е прекратено служебното правоотношение с Р. К. Ц. на длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“, с ранг V^{-ти} младши.
Жалбоподателката претендира за недействителност на оспорваната Заповед, като постановена от некомпетентен орган, при съществен порок във формата и допуснати при издаването ѝ нарушения на процесуалния и на материалния закон. По същество поддържа, че е налице несъответствие между правното и фактическото основание за прекратяване на служебното ѝ правоотношение, тъй като промяната в изискванията за заемане на длъжността не води до обективна невъзможност на служителя да изпълнява служебните си задължения по смисъла на закона – чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл. Смята, че изложените от административния орган мотиви са общи и не сочат за настъпила промяна в обстоятелствата след назначаването ѝ, която да налага промяна в изискванията за заемане на длъжността и няма нормативна промяна в тези изисквания. Твърди, че притежава образование, отговарящо на изискванията за заемане на длъжността към датата на назначението ѝ след проведен конкурс. Сочи, че е лице с трайно намалена работоспособност (ТНР) – 50%, съгласно Експертно решение на Териториалната експертна лекарска комисия (ЕР на ТЕЛК) и съответно е

попадала под специална закрила при уволнение. Чрез процесуалния си представител адв. И. П. моли съда да отмени Заповед №419/18.02.2021г. и да осъди ответника да ѝ възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък. Ответникът – МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Т. Т. поддържа, че оспорваната Заповед е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение и евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателката адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част, съобразно фактичката и правна сложност на делото. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните доказателства по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед №1048/07.12.2020г. на министъра на околната среда и водите, на основание чл.9 във вр. с чл.10, ал.1 ЗДСл жалбоподателката Р. Ц. е била назначена на длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“, с ранг V^{ти} младши. Същата длъжност жалбоподателката е заемала от 16.06.2020г. когато е била преназначена от длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Управление на водите“, Отдел „Управление на риска от наводнения“, на основание чл.82, ал.1 във вр. с чл.15, ал.1 ЗДСл.

Не е спорно между страните и се установява с приетите писмени доказателства, че към датата на назначаването на жалбоподателката въз основа на проведен конкурс, в сила е била длъжностна характеристика за длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“, утвърдена от главния секретар на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) на 13.07.2020г. (л. 46 - 48). Видно от отбелязването на последната ѝ страница Длъжностната характеристика е била връчена на Ц. на 09.12.2020г.

По делото е приета и друга длъжностна характеристика за длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“, утвърдена от главния секретар на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) на 18.02.2021г. (л. 17 - 20) за която не се твърди и не са ангажирани доказателства да е била връчена на жалбоподателката.

Въз основа на изискванията за заемане на длъжността, посочени в т.10 на длъжностната характеристика от 18.02.2021г. - професионална област: технически науки в областта на ВиК, хидромелиоративно строителство, хидростроителство, хидротехническо строителство, органът по назначаването е приел, че служителят не отговаря на минималните изискванията за образование, определени с длъжностната характеристика. Обоснован е извод, че по отношение на Ц. е налице обективна невъзможност да изпълнява служебните си задължения и на това основание е прекратено служебното ѝ правоотношение с процесната Заповед №419/18.02.2021г.

За изясняване на делото от фактическа страна са приети относими писмени доказателства, които ще бъдат обсъдени при формиране на правните изводи: Протокол от 24.02.2021г. за запознаване на Р. Ц. със съдържанието на Заповед №419/18.02.2021г. (л.16); Предложение с изх. №96-00-481/01.02.2021г. (л.21); копие от служебна книжка №868/25.06.2019г., стр.1-9 (л. 23-27); Заповед

№РД-138/16.02.2021г. на министъра на околната среда и водите (л.29); Формуляр за оценка на изпълнението на длъжността от 15.12.2020г. (л. 38, 39); Доклад от директора на Дирекция „Национален координационен център“ с изх. №95-00-3643/27.11.2020г. и Протокол №4/27.11.2020г. (л. 49, 50); Удостоверение №00127197/18.10.2019г. (л.91); Диплома за висше образование на Р. К. Ц. рег. №5330/06.07.2011г., образователно-квалификационна степен „бакалавър“, специалност Екология и опазване на околната среда, професионална квалификация инженер-еколог (л.122-125); Диплома за висше образование на Р. К. Ц. рег. №308/25.04.2013г., образователно-квалификационна степен „магистър“, специалност Бизнес и административни информационни технологии и комуникации (л. 126, 127); Поименно разписание на длъжностите на МОСВ в сила от 01.03.2021г. (л. 141 - 144); Длъжностно разписание на МОСВ в сила от 01.03.2021г. (л. 145-147); Поименно разписание на длъжностите на МОСВ в сила от 12.02.2020г. (л. 148-150); Длъжностно разписание на МОСВ в сила от 12.02.2020г. (л. 151-153).

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл.121, ал.1 ЗДСл.

Подадена е в преклузивния 14-дневен срок за оспорване на административните актове, от активно легитимирано лице, с правен интерес.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателката оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Заповед №419/18.02.2021г. е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.108, ал.1 ЗДСл. във вр. с чл.42, ал.5 от Закона за администрацията. За установяване на компетентността на издателя на акта по делото е приета и не е оспорена Заповед №РД-138/16.02.2021г. с която министърът е възложил на заместник министър Н. К. да изпълнява функциите на министър на околната среда и водите на 18.02.2021г. (л.29).

Съдът намира обаче, че оспорваният административен акт страда от съществен и неотстраним порок във формата и е постановен в нарушение на основни принципи в административния процес, установени в чл.4, чл.6 и чл.8 АПК – принципите на законност, съразмерност и равенство. Освен това актът – предмет на съдебния контрол за законосъобразност, е издаден при липса на предпоставките на посоченото в него правно основание – чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл и в противоречие с целта на закона.

На първо място съдът приема, че оспорваната Заповед по същество не съдържа фактически основания за издаването ѝ и следователно не е мотивирана. Според изложеното в обстоятелствената част на акта, служителят Ц. не отговаря на минималните изисквания за образование, установени с длъжностната характеристика и следователно за нея е обективно невъзможно да изпълнява служебните си задължения. В административния акт обаче липсват мотиви за това кога и на какво основание е утвърдено изменението на длъжностната характеристика за длъжността „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“ с което е въведено изискването за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионална област „технически науки“ в области ВиК, хидромелиоративно

строителство, хидростроителство, хидротехническо строителство.

По делото не са посочени причините за промяната в длъжностната характеристика - два месеца след назначаване на жалбоподателката въз основа на конкурс. При съпоставка на поименните длъжностни разписания, действали преди и след прекратяване на служебното правоотношение на Ц., прави впечатление, че и в двата случая длъжност „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“ заема служителят В. И. В.. Макар за последния да не са ангажирани доказателства за професионалната област на образование, очевидно служителят не е отговарял или на изискванията за заемане на длъжността, съобразно длъжностната характеристика, утвърдена на 13.07.2020г. или на тези, установени с по-късно приетата длъжностна характеристика от 18.02.2020г.

Настоящият решаващ състав приема, че оспорваната Заповед е издадена при липса на предпоставките на посоченото в нея правно основание – чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл. Съгласно тази разпоредба органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл.103, ал.1, т.3 ЗДСл. Следователно, за да е законосъобразно прекратяването на служебно правоотношение на това основание, е необходимо едновременно да са налице следните условия: а) да е възникнало ново обстоятелство което поставя служителя в невъзможност да изпълнява задълженията по конкретната длъжност и б) причините за това да са обективни – да стоят във и независимо от волята на двете страни по служебното правоотношение. Конкретните релевантни факти не трябва да са обусловени и зависими от действията на страните. Едностранното, произволно и необосновано въвеждане на допълнителни изисквания за заемане на длъжността, които не са свързани със специфики на функциите и задачите за длъжността, не попада в определението за „обективна невъзможност“ по смисъла на чл.107, ал.1, т.5 ЗДСл.

Съгласно чл.13, ал.1 от Закона за администрацията (ЗА), държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение, заемат длъжности, чиито наименования се определят в Класификатора на длъжностите в администрацията и в него се посочват също и разпределението на длъжностите в длъжностни нива, минималните изисквания за степен на завършено образование и ранг или професионален опит, необходими за заемането на всяка длъжност, както и видът на правоотношението, по което тя се заема. В чл.14, ал.1 ЗА е установено, че за заемане на определена длъжност в администрацията са необходими задължителна минимална степен на завършено образование и професионален опит или ранг. Според изричната норма на чл.14, ал.2 ЗА основните изисквания за заемане на длъжност в администрацията се определят със закон. С устройствения правилник на съответната администрация могат да се определят и допълнителни изисквания (ал.3). Съгласно т.290 от Класификатора на длъжностите в администрацията (К.), приет с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №129/26.06.2012г., минималните изисквания за заемане на длъжност „младши експерт“ са: образователна степен "професионален бакалавър", ранг V^{тн} младши - без особени изисквания за специалността. Такива специални изисквания безспорно могат да бъдат поставени от МОСВ, но това следва да е извършено в устройствения правилник, съгласно приложимата норма на чл.14, ал.3 ЗА и във всеки случай да бъдат предпоставени от конкретните специфични задължения на заеманата длъжност и конкретното място на

работа – в случая Дирекция „Национален координационен център“. Освен това изискванията за заемане на длъжността - установени в длъжностната характеристика, които не са регламентирани с нарочна правна норма, могат да бъдат променени по реда и при условията на чл.8 от Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители. Според цитираната разпоредба изменение на длъжностните характеристики може да се извършва по инициатива на звеното по човешки ресурси или на преките ръководители при наличие на една или повече от изчерпателно посочените в т.1 – т.4 предпоставки: а) настъпили промени в характера и организацията на работата; б) изменения във функциите на звеното, регламентирани с устройствения правилник на администрацията; в) въвеждане на нови стандарти, модели и/или технологии за осъществяване на определени административни дейности или работни процеси; г) предписания от контролни органи.

В случая не се твърди и не са ангажирани доказателства измененията в длъжностната характеристика да са наложени от наличие на което и да е от основанията, изрично установени в разпоредбата на чл.8 от Наредбата. Поставянето на изискване за специално образование в професионална област „технически науки“: ВиК, хидромелиоративно строителство, хидростроителство, хидротехническо строителство, е необосновано от гледна точка на задачите и целите на Дирекция „Национален координационен център“, формулирани в чл.41а от Устройствения правилник на МОСВ (нов, ДВ, бр.54/2020г., в сила от 16.06.2020г.). Видно от цитираната норма (т.1 – т.23) дейността на Дирекция „Национален координационен център“ е свързана със събиране и обработване на информация за всички компоненти на околната среда, а не само в областта на използването на повърхностните води, каквато основна цел е записана в длъжностната характеристика за длъжността „младши експерт“, след изменението от 18.02.2021г. В т.7 на чл.41а от Устройствения правилник е възложено на Дирекция „Национален координационен център“ да събира и предоставя информация на специализираните дирекции съобразно функционалните им компетентности за подпомагане дейността на министъра на околната среда и водите.

Следва да се отбележи, че според Устройствения правилник на МОСВ – чл.28, дейностите по подпомагане на министъра при осъществяване на политиката по управлението на човешките ресурси в министерството, организиране на дейността по набирането и подбора на персонала и процеса по назначаването на служители в министерството, както и по организиране и контролиране съставянето и актуализирането на длъжностните характеристики на служителите, са възложени на Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“. В случая обаче, „обновената“ длъжностна характеристика за длъжността „младши експерт“ в Дирекция „Национален координационен център“ е била съгласувана със заместник министъра и утвърдена от главния секретар, като липсват данни за участие на водещата Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“, съгласно Устройствения правилник.

Настоящият решаващ състав квалифицира действията на ответника, като превратно упражняване на власт, тъй като „обновяването“ на длъжностната характеристика на жалбоподателката с изисквания, които не са реално свързани със спецификите на държавната служба и без да са изпълнени процедурите, разписани в Закона за администрацията и в Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители, има за единствена цел да обоснове прекратяване на служебното правоотношение с Р. Ц. поради настъпила невъзможност да изпълнява задълженията

си. На този извод води и това, че процесният незаконосъобразен административен акт е предхождан от отправено до жалбоподателката предложение за прекратяване на служебното ѝ правоотношение срещу обезщетение, на основание чл.107а ЗДСл, с писмо изх. №96-00-481/01.02.2021г. (л.21).

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че Заповед №419/18.02.2021г. е незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателката се дължат разноски. Съдът намира обаче, за основателно стореното от ответника възражение за прекомерност на заплатеното от Ц. адвокатско възнаграждение, предвид фактическата и правна сложност на делото. При това и на основание чл.78, ал.5 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), съдът присъжда на жалбоподателката разноски за адвокатско възнаграждение в минимален размер – 500 (петстотин) лева, съгласно чл.8, ал.3 от Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ТИ} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №419/18.02.2021г. на министъра на околната среда и водите.

ОСЪЖДА Министерството на околната среда и водите, представлявано от министъра, с адрес: 1000 С., [улица], да заплати на Р. К. Ц., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата 500 (петстотин) лева – разноски по адм. дело №2972/2021г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова